

NOV GROB

JERRY ZETKO

Umril je Jerry Zetko, star 80 let. Rojen je bil v Jugoslaviji, odkoder je prišel v Ameriko pred 50 leti. Žena Jennie, rojena pred 50 leti. Žena Jennie, rojena pred 50 leti. Žena Jennie, rojena pred 50 leti.

Oče in hči se našla po 30 letih

Paul Nagella je bil v prvi svetovni vojni pri vojaki v Nemčiji. Tam se mu je rodila v kraju Mayen hčerka. Hčerka je živela v Nemčiji do leta 1947. Oče Nagella je šel domov v Ameriko, ko je bilo hčerki Fridi tri mesece.

Iz Nemčije je Frida po letu 1947 prišla kot ameriška državljanka v Ameriko in iskala svojega očeta. Nastanila se je v Chicagu. Ker oče ni bil član veteranske organizacije in vsled birokracije v državnih uradih, je bilo njeno povpraševanje po očetov otežkočeno. Paul Nagella je končno zbolel in se je spomnil, da bi bilo dobro pristopiti v organizacijo veteranov že radi po košnjine, če bi bil brez dela. Končno je hčerka Frida s posredovanjem organizacije veteranov in vojnih oddelkov v Washingtonu našla svojega očeta v bolnici točno po 30 letih.

Domače vesti

Zlata poroka

Prošlo soboto sta Mr. in Mrs. Tony Kirn iz 21750 Ivan Ave. v krogu svoje družine praznovala 50-letnico srečnega zakonskega življenja. Mr. Kirn je doma iz Velike Bukovce, njegova soproga Mary, katere deklško ime je bilo Dobjak, pa je doma iz Cerkljane. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, od katerih je bilo šest s svojimi družinami navzočih, ko sta starša obhajala zlati jubilej, sin Joseph se pa točasno nahaja v Californiji. Sorodniki in prijatelji izrekajo jubilatoma svoje iskrene čestitke ter jima želijo vse najboljše, da bi zdrava in vesela dočkala diamantni jubilej!

Delničarska seja banke

Direktorij North American banke vabi vse delničarje na letno delničarsko sejo, ki se vrši v sredo zvečer v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Delničarji, ki se ne morejo udeležiti, so prošeni, da pooblastijo kakega drugega delničarja potom "Proxy."

Gospodinjki klub AJC

Nocoj ob 7.30 uri se vrši letna seja Gospodinjkega kluba Ameriško-jugoslovskega centra na Recher Ave. Vabi se članice kakor tudi žene in dekleta, ki se zanimajo za klub, da se udeležijo v obilnem številu. Na dnevnem redu bodo volitve odbora.

Vaje za Slovana

Pevcem zbora Slovan se nanašajo, da se pevske vaje vršijo vsak torek zvečer ob osmih. Prosi se pevce, da se gotovo udeležujejo, ker se zbor pripravlja za koncert, ki se vrši 24. februarja v Barbertonu.

Kongres ne bo odobril Clarka

WASHINGTON, 7. januarja—Jutri v torek 8. januarja se sestane kongres. Pricakuje se, da bo predsednik Truman predložil kongresu zakonski osnutek, da se dovoli generalu Clarku obdržati njegov vojaški položaj za čas, ko bi vršil posle poslanika v Vatikanu. Pricakuje se, da bo ta predlog, če bo predložen, propadel, kakor tudi, da bo senat, ki mora odobriti imenovanje generala Clarka za poslanika v Vatikanu, odklonil to imenovanje. To napoved je podal senator Russell, ki je načelnik senatnega odbora za oborožene sile in vodja demokratov na Jugu.

Senator Russell se je ozrl na dosedanj odmev predloga predsednika Trumana, da naj ima Amerika diplomatske odnose s Vatikanom, kot prvi poslanik pa naj gre v Vatikan general Clark. "Nisem izvršil točnega pregleda, kakšna je situacija; vendar v kolikor sem govoril z ostalimi člani kongresa, lahko rečem, da kongres ne bo odobril Trumanovega predloga."

Zoper imenovanje ameriškega poslanika v Vatikanu se je izjavil tudi senator Connally, demokrat iz Teksasa, ki ima važno besedo v senatnem odboru za zunanje zadeve.

Priporočila naprednih demokratov

Demokratski senatorji opozarjajo na leto 1952, ki bo leto volitev predsednika, pa tudi članov spodnje zbornice in tretjine senatorjev. V imenu Americans for Democratic Action je načelnik tega gibanja Francis Biddle naglasil, da ima ameriško ljudstvo pravico zahtevati že sedaj potrebno zakonodajo in da se ta zakonodaja ne sme odložiti na čas po volitvah.

Americans for Democratic Action je posvečena idealom pokojnega Roosevelta in ima za svoj program:

Nadaljevanje gospodarske in vojaške pomoči prijateljskim državam. Odobritev mirovne pogodbe z Japonijo (to pogodbo je Velika Britanija že končno odobrila). Spremeniti poslovanje senata na ta način, da se prepreči obstrukcija. Zboljšati stanovanje in politiko. Izvesti vsrednjavno zavarovanje za slučaj bolezni. Izvesti zvezno pomoč šol-

TITO DOBIL AMERIŠKA LETALA

BEOGRAD, 7. januarja—Trideset ameriških letal je pristvo v Jugoslavijo in so bila ta letala raztovorjena v istrskem pristanišču Pola. Gre za prvi obrok ameriških vojaških nakazil Titu v smislu zadnjega ameriško-jugoslovskega sporazuma glede ameriške vojaške pomoči Jugoslaviji.

Novi občinski svet zaprišežen

Snoči je župan mesta Cleveland, Thomas A. Burke, zaprišežen 33 councilmanov (občinskih svetnikov), ki so s tem nastopili svojo dolžnost.

Sliši se kot povest, pa je resnica

Ameriška tovorna ladja "Flying Enterprise" je vsaj po zadnjih poročilih na poti iz Atlantika v angleško pristanišče Falmouth. Vendar ima britanski vlačilec "Turmoil," ki vleče poškodovano tovorno ladjo, težko pot pred seboj. Če bo šlo vse po sreči, bo "Flying Enterprise" v britanskem pristanišču Falmouth tekoma današnjega torka.

Najmanj toliko, če ne več svetovnega zanimanja kot za Churchilla v Zedinjenih državah in za premirje na Koreji, je svetovna pozornost obrnjena na "junaka dneva," poveljnika tovorne ladje, kapitana Kurta Carlse. Več kot teden dni se sam na ladji bojuje z podivjanim morjem, ko mu je bila sreča mila, da je prišel do njega britanski vlačilec "Turmoil," navezal njegovo ladjo na sebe in ga vleče proti britanski obali. Akcijo spremlja ameriški rušilec "Keith."

Če ne bo mogel "Turmoil" privleči "Flying Enterprise" ravno v pristanišče Falmouth, ga bo zavlekel v prvo najbližje pristanišče britanske obale.

Na ladji je bilo tudi deset potnikov. Vsi so morali poskakati za rešilnimi pasovi v morje, odkoder so jih rešili rešilni člani drugih ladij. Pri tem so se dogajali pretresljivi prizori. Neka precej

CHURCHILL V MALEM OGLEDALU

Sedemdesetletni Winston Churchill ima vsestransko zgodovino za seboj. V južno-afriški burški vojni začetkom tega stoletja je bil vojni dopisnik. Bil je ujet, je ušel in šel v aktivno borbo zoper Bure. Postal je major.

Član britanskega parlamenta je od leta 1906.

V prvi svetovni vojni je pripravil britansko mornarico, da je bila sposobna za boj. Po vojni je bil prvi, ki je opozarjal na Hitlerja in na njegovega letalskega poveljnika Hermana Goeringa. V zadnji vojni je bistveno prispeval, da so stopile Zedinjene države v vojno. Po zadnji vojni je skoval izraz "železna zavesa" za države sovjetskega bloka.

Znan je njegov pozdrav dveh prstov v obliki črke V, kar je bilo med vojno silno propagandno sredstvo, pomenilo je—Victory.

Churchill ne zanemara samega sebe. Ameriški vojni dopisniki so povabili Churchilla v zadnji svetovni vojni večkrat na prigrizek. Vprašali so njegovega tajnika, kaj naj Churchillu pripravijo. Odgovor je bil: "Pečenko in steklenico whiskeya."

Churchill označuje svojo Amerikano kot najbolj zviatega in pretkanega poslovnega človeka. Meni da zahteval nadaljni milijon dolarjev predajanja ameriških založništev, da dokonča svoje spomine.

Churchill je od pokojnega Louisa Adamiča v tožbi radi razhajenosti časti zahteval za sebe \$20,000. Pred 20 leti bi bil v New Yorku kmalu poveljen in se zatruje, da se ob sedanjem obisku skrбно pazi, da ne postane žrtev prometnih nesreč.

Eisenhower pripravljen kandidirati

PARIZ, 7. januarja—General Eisenhower je v svoji izjavi potrdil, kar je bilo javljeno po senatorju Lodge-u na tiskovni konferenci v Washingtonu, da je pristaš republikanske stranke.

General Eisenhower poudarja v svoji izjavi svojo sedanjo dolžnost kot ameriški general v Evropi in poveljnik združene zapadno-evropske armade. Aktivno se ne bo udeležil političnih bojev za predsedniške volitve, bo pa sprejel nominacijo, če mu bo ponudena od strani republikanske stranke.

Ohijski senator Robert A. Taft je na izjavo generala Eisenhowerja dal komentar, da ostane pri svojih namerah, da bo skušal dobiti republikansko nominacijo za predsedniško kandidacijo.

Redna seja

V sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja društva Sv. Ane, št. 4 SDZ v navadnih prostorih SND na St. Clair Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo v polnem številu. Po seji bo zabava.

Cankarjeva seja

Izredna seja dramatičnega društva Ivan Cankar se vrši v sredo zvečer ob 7.30 uri v Cankarjevi sobi. Prosi se odbor in vse igralce, da se gotovo udeležijo.

Za mir-nobena žrtev prevelika; ruski blok je oborožen do zob

V Parizu se obeta živahna debata

PARIZ, 7. januarja—Za jutrišnja ponovno otvoritev zasedanja Združenih narodov, predvsem političnega odbora in Varnostnega sveta, se pričakuje ostrih nastopov med sovjetskim in zapadnim blokom.

Sovjetski zunanji minister Višinski je prejšnji teden presentil skupščino s predlogom, da se vprašanje premirja na Koreji prenese na Varnostni svet Združenih narodov.

Zastopniki Zapada so se temu predlogu uprli, ker bi pomenil, če bi bil sprejet, novo zmešnjavo na Koreji in v pogajanjih, ki se vodijo na Koreji sami. Zastopniki Zapada so sprevideli, da gre ruska taktika s tem predlogom za tem, da uporabi v Varnostnem svetu vso tehniko procedure, zlasti pa pravico veta, katerega se je Sovjetska zveza do sedaj nčtetokrat poslužila.

Ameriška delegatinja Mrs. Franklin D. Roosevelt je podala svoje mišljenje, po katerem dobiva ameriška ideja s konkretnim predlogom o razorožitvi vedno več tal v svetu.

Iz Moskve se poroča, da je vladni organ "Izvestija" označil sestanek šestih evropskih držav, ki so se po svojih zastopnikih sestali na skupni konferenci v Parizu na posvetovanje glede skupne evropske armade, za polum. Ta sestanek, ki se je vršil pretekli teden, je pod vodstvom italijanskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra De Gasperia pregledal položaj in napredek ustanavljanja skupne evropske armade.

PRED REVOLUCIJO V ALBANIJI?

RIM, 7. januarja—Zatrjuje se, da so bile naprošene vlade v Beogradu, Rimu in Atenah, da naj podajo skupno izjavo, po kateri bodo spoštovala albanske državne meje in pustile v Albaniji albanske patriote, ki naj tam strmoglavijo komunistični režim. Ta poziv na imenovanje vlade je izdal albanski narodni svet, potem ko je kot ta zatruje, dobil iz Albanije poročila, da se režim Enver Hodže maje.

Nemci se rekrutirajo po vzorcu Amerike

BONN, Nemčija, 7. januarja—Po verodostojnih virih so zapadni Nemci dovršili povsem na taje način načrt, kako rekrutirati nemško mladino za vojaške. Ta načrt posnema ameriški načrt rekrutiranja. Sestavili so ga bivši Hitlerjevi oficirji. Pod orožje naj bi šli mladeniči med 18. in 21. letom in računajo, da bo na ta način prizadete 1,250,000 nemške mladine. Sami osemnajstletniki bi dali 400,000 vojakov in bi ta delež bil več kot zadosten kot nemški delež pri skupni zapadno-evropski armadi. Zapad predvideva, da bo Nemčija prispevala le z 250,000 mož.

Če bi se vpeljal takozvani sistem protovoljcev, potem bi se prijaviili k vojakom ne kvalificirani kot avanturisti, brezposelnosti in bivši aristokratski oficirji. Pri tem načrtu sodelujejo Theodor Blank in dva bivša

PRESKRBLJENO JE ZA VOJAŠKE PA TUDI CIVILNE POTREBE

WASHINGTON, 7. januarja—"Zaključili smo, da dejstva, ki so nam narekovala naš mobilizacijski in obrambeni program pred enim letom, ostanejo enako v veljavi tudi danes. Izkazalo se je, da je osnova, na kateri smo gradili zadnje leto, pravilna in jo bomo držali. Kar smo dosegli preteklo leto, vzbuja občudovanje. Napravili smo veliko pot do mogočne Amerike, pot pa vodi tudi do miru," je razlagal šef mobilizacije Charles F. Wilson, ko je podal svoje četrto poročilo o obrambnem delu in naporih Amerike.

Direktor Wilson je v isti sapi povdaril, da se mora imeti pred očmi moč Sovjetske zveze in sovjetskega bloka na splošno. Rusija in njeni sateliti imajo sedaj pod orožjem devet milijonov mož. Rusija sama ima dvesto popolnoma opremljenih divizij, zravn brodoge 20,000 letal, med katerimi je mnogo lovcev najboljše kvalitete.

Kar se pa tiče civilnega gospodarskega življenja, se bo politika zvezne vlade nadaljevala, tako, da bo preskrbljeno "za puške, kakor tudi za maslo."

Radi obrambnega programa je bilo zaznamovati le malo privatnih gospodarskih podjetij, ki so morala opustiti svoj obrat, je bilo relativno malo odpustov delavne moči in se je opazilo, da je bila borba zoper inflacijo uspešna.

Pregledali smo obrambeni načrt

Celotni program ameriške obrambe, ki se vodi pod okriljem Narodnega Varnostnega Sveta in ki mu načeljuje predsednik Truman, je bil pretresen ponovno. V narodnem varstvenem svetu so najvišji vojaški in civilni predstavniki Amerike, ki so ob enem vodje narodne varnosti. Ko smo pregledali dosedanje delo in vzeli v pretres osnove tega dela, smo morali ugotoviti, da je iti po tej poti naprej.

Dosledno temu programu bo predsednik Truman ta teden predložil kongresu poslanico, v kateri zahteva \$50,000,000,000 na leto kot maksimum ameriških vojaških stroškov. Ameriški obrambeni in vojaški program se je izpopolnil, da se je vključilo v oborožene sile en milijon vojakov več. Da se je pomnožila zračna sila za 28 edinic, tako, da razpolagamo sedaj z 90 edinicami. Da se je produk-

Hitlerjeva generala, Adolf Heusinger in Hans Speidel. Zadnja dva sta bila večkrat imenovana kot taka, ki uživata zaupanje zapadnoevropskega kanclerja Adenauerja, pa tudi zavezniških okupacijskih oblasti.

Trdi se, da bo 40% nemške vpopklicane mladine potrjene. V zadnji vojni je bil odstotek le 20%. Odstotek 40 pripisujejo razmeram po vojni, kakor tudi proti koncu vojne, ko je na zdravstveno stanje nemške mladine vplivala vojna kot taka, splošno pomanjkanje, ki se opazuje v sedaj doraščajoči mladini tako v telesni, kakor tudi v duševni konstituciji.

Ameriški komisar za ameriško zasedbo v Nemčiji McCloy je potrdil nemško namero o oborožitvi in vstopu v zapadnoevropsko obrambo, četudi zapadna Nemčija še ni član severno-Atlantskega pakta.

cija v vojaške namene zvišala tako, da se izroča vojaškim svrhnam vojne opreme, ki je vredna \$2,000,000,000, in to na mesec.

Kapaciteta industrije se je zvišala. Kapaciteta jekla za 4%, aluminija za 10%, elektrike za 10%. Toda to leto in prihodnje se bo produkcija še razširila. Leta 1952 bomo dosegli višino na splošno, vrzel bo ostala le še kar se tiče letalstva.

Program kot tak se je spopolnil, kolikor so bile ugotovljene pomankljivosti. Zvezna vlada bo šla po poti boja proti inflaciji. Ko se je že dala podlaga za kontrolo cen in mezd, je treba na tem principu vzdržati do konca in se ne sme popuščati. Direktor Wilson se je izjavil proti temu, da bi se postopoma pritrjevalo zahtevam po povisavanju mezd. Razmerje med civilno in vojno produkcijo in dobave materiala obema panogama niso porušile standarda civilnega življenja.

Mir in svoboda nista zastonj!

PARIZ, 7. januarja—General Eisenhower je podal bilanco svojega enoletnega dela, odkar je bil postavljen za vrhovnega poveljnika zapadno-evropske armade.

Eisenhower je podal splošno sliko njegovih uspehov in naporov. Obramba, kateri on načeljuje in v kateri je prispevek 12 držav, je sposobna, da skuje obrambeni ščit, ki bo v stanu dati soliden mir. General Eisenhower je prevzel poveljstvo zapadno-evropske armade 7. januarja 1952.

Toda mir in svoboda se ne kupite poceni. Dosedanje delo je bilo sicer drago plačano, toda za mir je treba žrtvovati vse. Tudi to, kar se je žrtvovalo do sedaj, ni končna odkupnina za mir. Moralna med civilisti in vojniki je dobra. Svojega mišljenja in svojih sistemov ne vsiljujejo nikomur. Mi ne iščemo ničesar, česar bi ne želeli imeti. Sedanja zveza za višji osnovi od bivših zvez, ki so bile osnovane ali na pohlepu ali na sovraštvu.

ČE IZDERE PREVEČ ZOB

LONDON, 7. januarja—Britansko zdravstvo je kakor znano v skupni javni upravi. Obstojna zavarovanje za slučaj bolezni in se zdravniki plačujejo iz skupne blagajne. Zdravnik v Birminghamu je zdravil pacientko in ji poplul namesto 13, kar 23 zob. Bolniška blagajna je dobila nasvet, naj zdravnika poplača samo v toliko v kolikor je poplul naročenih zob, pomotoma izpuljene naj utrpi sam.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
 Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
 Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
 Single copy—(Za eno leto) \$8.50
 For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
 (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
 For One Year—(Za eno leto) \$10.00
 For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
 Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

WINSTON CHURCHILL V AMERIKI

(2)

Pri razgovorih v Washingtonu med britanskimi in ameriškimi predstavniki bodo važna predvsem zunanje politična vprašanja oziroma vprašanja, ki so tipično notranje britanske pa v zvezi z občo zunanjo politiko. Dnevni red razgovorov ni bil objavljen. Kaj bodo in kaj so sklenili na razgovorih, o tem bo izšlo, kakor je to praksa diplomacije, poročilo, ki nekaj pove, večino pa zamolči. Vkljub temu človeku ni treba biti uradni diplomat, da ne bi mogel trdit, kaj je bila in kaj je vsebina razgovorov.

Če naj Winston Churchill utrdi britanske položaje v svetu rabi pomoč Amerike. Ta pomoč Amerike lahko obstoji v tem, da podpira Veliko Britanijo v njeni zunanje politični zamisli ali pa, da se odstrani, vsaj pa izgledajo nasprotstva na tistih točkah, kjer se križajo britanski in ameriški interesi, vsaj pa obstojajo različni pogledi na situacijo kot tako. Problem za Veliko Britanijo je Azija, v manjšem delu Afrika, v kolikor pride v poštev Egipt in Sudan.

Britanski interesi so bili stoletja osredotočeni v Aziji in Afriki. Azija je razburkana. Britanski interesi so prizadejeni povsod. V prvi vrsti gre za celinsko Kitajsko. Velika Britanija je režim v Pekingju pravno priznala, priznala torej sedanjemu komunističnemu režimu na Kitajskem in s tem izkazala svojo voljo, da hoče živeti s to komunistično državo v normalnih odnosih in v normalnih trgovskih odnosih. Priznanje komunistične Kitajske je dala britanska laboristična stranka. Britanski konservativci z Winstonom Churchillom na čelu so se izjavili, da bodo to politiko nadaljevali in priznanje komunistične Kitajske ne preklicali.—Amerika te komunistične Kitajske ni priznala, je noče priznati in po zadnjih zagotovilih od strani ameriške vlade tega stališča Amerika ne bo spremenila. Če se pa pomudimo pri tej točki azijskega problema in podčrtamo to nesoglasje, med obema državama je prva težkoča, kako zgladiti nasprotja v zunanji politiki več kot na dlani. Kitajsko vprašanje je v zvezi z korejskim, je nadalje v zvezi s vprašanjem Malajskega polotoka, kjer imajo Britanci zaskrbljeno bodočnost, kaj bo s tem njihovim kolonialnim področjem, ne samo važnim s strateškega vidika, ampak važnim tudi tega, ker dobiva britanska industrija iz njega neizčrpen vir dragocene surovine—gumija. V britanski parlamentarni debati je bila iznesena kritika, zakaj da vodi pogajanja na Koreji. Amerika takorekoč na lastno roko in zakaj se ne pozna pri teh razgovorih britanski vpliv, ki da ga na Koreji dejansko vzeto sploh ni. Tudi glede Koreje same so se slišali britanski glasovi, da je večji interes, da gre britanski delež vojne, zračne in pomorske sile, v kolikor je zastopan v krogu Združenih narodov na Koreji na Malajski polotok, ker je Malajski polotok za Britance važnejši, kakor pa je Koreja. Vojna na Koreji se vodi pod ameriškim vodstvom. Ameriški prispevek, čisto praktično vzeto potisne v ozadje vojne prispevke vseh drugih bojujočih se držav. Britanska sila na Koreji se pozna praktično v prispevku v bojnem ladjevju. Pomembnega britanskega prispevka v kopnih in zračnih silah itak ni. Če se vojna na Koreji ne razširi iz Koreje, potem za splošno politiko na Daljnem vzhodu britanski vojni prispevek združen s korejsko vojno ni zgodovinsko važnega značaja. Toda britanska zunanja politika v sklopu korejskega, kitajskega in malajskega vprašanja je brez dvoma po svoji splošni zamisli glede politike do Daljnega vzhoda v nasprotju s tendencami ameriške zunanje politike. Če pri sklepanju mirovne pogodbe z Japonsko, katere tvorec je bila Amerika, smo bili priča nasprotstvom med Londonom in Washingtonom, do politike do Japonske. Treba je bilo mnogo časa, da je Foster Dulles ta nasprotja premostil in da je Velika Britanija hočeš, nočeš, končno podpisala mirovno pogodbo z Japonsko. Iz britanske opozicije do te pogodbe bi se dalo sklepati, da se boji London ponovne vstaje Japonske in da jo hoče držati ponižano, uklejneno, da ne bi mogla več zgrajati na Pacifiku in ne ogroziti britanskih interesov na Daljnem vzhodu. Japonci naj ne gradijo ladij, kolikor jih zmorejo, je bila ena od britanskih zahtev.

Svojevvrsten je ameriški, svojevvrsten britanski pogled na obe Indiji, na muslimanski Pakistan in na Indijo Hinducev. Amerika vodi do obeh Indij politiko, kakor da tam bivše britanske kolonijalne politike sploh ni bilo in da ima Amerika opraviti z dvema državama, ki nista po ničemer dedno obremenjeni. Velika Britanija ima v obeh Indijah

KRATKE VESTI IZ DOMOVINE

Veliko zanimanje za izobraževalne tečaje

Zaradi velikega zanimanja za izobraževalne tečaje so letos v nekaterih krajih v Sloveniji že zelo zgodaj začeli z izobraževalnim delom. Na Gorenjskem imajo gospodinjске tečaje, ki so zelo dobro obiskani v Zireh, Škofji Loki, v Selcih, na Češnjici, v Gorenji vasi in Velesovem. V kratkem pa se bodo začeli v Železnikih, Bukovici, Olševku, na Visokem in drugod po gorenjskih vaseh. V Naklem pa so že pričeli s poukom v kmetijsko gospodinjjskem tečaju, ki traja ves dan in imajo gojenci internatsko oskrbo, tako da je to že nekakšna šola.

Kakor na Gorenjskem je letos žeja po izobraževalni zelo velika tudi v drugih predelih Slovenije. Povsod se v izobraževalne tečaje prijavlja veliko število žerj in deklet. Tako se je v Bukovici prijavilo v tečaj 50 deklet in žena, v Zireh nad 70 itd. Seveda to nalaga strokovnjakom, ki te tečaje vodijo nemalo dela.

Posebno mnogo prijavitelj imajo tečaji v tistih krajih, kjer pouk ni omejen le na gospodinjjske predmete, temveč tudi na takšne, ki jih potrebuje vsaka sodobna žena za razširitev svojega znanja.

Razstava izdelkov domače obrti
 Trgovsko podjetje "Dom" v Ljubljani je priredilo ob koncu novembra razstavo najlepših izdelkov slovenske domače obrti, ki so zelo cenjeni tudi na tujih tržiščih, saj jih podjetje poleg doma prodaja tudi v Italiji, Avstriji, švedski, Angliji, Zapadni Nemčiji, Ameriki itd.

Na razstavi so obiskovalci najbolj občudovali razstavljene izdelke iz prekrasnih idrijskih šipk, ki jih danes izdeluje okrog 6.000 žena. S posredovanjem podjetja "Dom" se danes vedno bolj razvija v Sloveniji tudi umetno obrt. Denarni promet podjetja "Dom" se je v zadnjih letih povečal od 6.50 na 130 milijonov letno.

13.000 ton emajlirane posode
 Tovarna emajlirane posode v Celju se je letos povečala za nov oddelek, ki dela samo za izvoz. Odkar dela ta oddelek, je tovarna izvozila za polovico več kakor v preteklem letu. Od leta 1947 je ta tovarna poleg tega, da je zadostila vsem potrebam domačega trga, izvozila v tujino okrog 1.300 ton razne emajlirane posode v vrednosti 100 milijonov deviznih dinarjev. Danes izvažata tovarna svoje izdelke v 14 tujih držav.

V zadnjem času pripravljajo za izvoz nove izdelke—pocinkano in kositrno posodo, senčnice za električne svetilke, kopalne kadi, umivalnike itd. V zadnjem času se za izdelke te tovarne zanimata tudi Grčija, Tunis, Alžir in Maroko, predviden pa je tudi izvoz večjih količin izdelkov preko raznih francoskih, angleških in holandskih trgovskih podjetij v najbolj oddaljene dele sveta.

Več kmečkih šol v lutomerskem okraju

Lani so imeli v lutomerskem okraju štiri kmečke nadaljevalne šole, in sicer na Cvenu, Svetinjah, Podgradu in Cezanjevcih. V letošnji zimi pa se bo število povečalo na najmanj deset kmečkih nadaljevalnih šol, ki so nekakšna izpopolnjena oblika izobraževalnih tečajev. Te šole, ki so se začele decembra in bodo trajale do srede marca letos, bodo obiskovali predvsem 16 do 19 letni fantje in dekleta. Razen slovenščine se bodo učili raznih

drugo historično in gospodarsko interesno sfero. Stoletna tradicija in praksa se po mnenju Britancev ne da odpraviti s potezo peresa. Vsaka penetracija ameriških interesov v katerekoli od obeh Indij pa gre nujno na škodo britanskega interesa. Važnost Indije v sklopu splošnega azijskega vprašanja in spricho stotin milijonov tega prebivalstva pa je v ameriški zunanji politiki do Azije punčeva v ameriškem očesu, katero Britanci lahko razlagajo tudi na ta način, da hoče Amerika s svojim vplivom spodrniti Britance iz Indije.

L. Č.

predmetov iz sodobnega kmetijstva. V vinorodnih predelih pa se bodo stari in mladi izpopolnjevali v obrezovanju trte in cepitju, v živinorejskih pa se bodo učili umne reje živine.

Rekordna žetev riža v Vojvodini

V Vojvodini so letos pridelali na hektar povprečno 52 meterskih stotov riža. Niti v Italiji ni pridelek večji. Na nekaterih parcelah v Kneževcu je znašal pridelek riža celo 70 meterskih stotov na hektar, kar predstavlja glede na vremenske pogoje v Jugoslaviji še nedosežen rekord.

Nova domova kulture v Slavoniji in Baranji

Ob proslavi Dneva republike 29. novembra so odprli v Kneževcu v Slavoniji in Belem Manastiru v Baranji nova domova kulture v vasi Verovcu pa lep nov zadržni dom. Domova kulture v Kneževcu in Manastiru sta veliki moderni poslopji, ki imata razen drugih prostorov tudi dvorani za filmske prireditve in gledališke predstave.

Po 14 letih je znova spregovoril

Mladi Safet Murina iz Prizre je izgubil dar govora, ko mu je bil sedem let. Njegovi revni starši niso storili ničesar, da bi ozdravel, ker so mislili, da mu tako ne more nihče pomagati. Tako je bil Eafet nem celih 14 let. Lani pa je moral na vojaški nabor. V vasi so vsi mislili, da ne bo potrjen. Pa so se zmotili. Komisija ga je potrdila, da bi ga pri vojaki ozdravili. Ko je prišel v Osijek, so ga takoj poslali v Zagreb, kjer so ga na kliniki začeli zdraviti zdravniki z elektroterapijo. Čez mesec dni je začel Safet zopet govoriti. Zdaj se uči gladko govorniki v osiješki šoli za gluhohe.

Nove vrste podplati za čevlje

V tovarni Gumijastih izdelkov "Rekord" v Rakovici pri Beogradu so izumili nov postopek za izdelovanje posebne vrste podplatom. Ti podplati so mnogo odpornjši od usnjenih. Posebno primerni so za izdelovanje tako imenovanih "kalifornijske" obutve, ker so zelo lahki, prijetni in prožni. Zaradi teh odlik že v mnogih državah izdelujejo obutev s takšnimi podplati. Tudi izdelovanje je zelo enostavno in lahko posamezen delavec izdelata na uro po 30 parov takšne obutve, kar je trikrat več kakor pa če dela obutev z navadnim podplatom. Tovarna čevljev v Sutohoci je že začela izdelovati "kalifornijsko" obutev, pa tudi tovarne v Sloveniji in Hrvatski so že naročile potrebne stroje za izdelovanje te obutve.

Gospodarsko letalstvo bo dobilo helikopterje

Jugoslovansko gospodarsko letalstvo je lani sodelovalo v številnih akcijah pri zatiranju raznih škodljivcev, predvsem na malaričnih področjih, pri škropljenju vinogradov, uničevanju mušic, ki so se pojavile na oljkah v Dalmaciji itd. Dalje so ta letala koristno služila tudi pri snemanju načrtov za gradnjo železniških prog in cest ter za regulacijo rek.

V tokočem letu bodo naloge jugoslovanskega gospodarskega letalstva še bolj obsežne. Sodelovala bodo pri zatiranju plevla in koloradskega hrošča. Kljub vsem uspehom pa ima jugoslovansko gospodarsko letalstvo tudi vrsto pomanjkljivosti. Med temi je glavna ta, da je uporaba teh letal v gospodarstvu zelo draga, ker se nimajo modernih naprav za škropljenje. Zato bodo prihodnje leto naba-

vili nekaj posebnih letal, predvsem pa helikopterjev, ki so za gospodarske namene mnogo bolj praktični. Pilat helikopterju lahko regulira brzavo po potrebi in leti tudi zelo nizko, celo samo pol metra nad zemljo. Na ta način bo škropljenje točnejše in bolj izdatno.

Jugoslavija izvažata konoplje

Jugoslavija je že pred vojno izvažala velike količine konoplje, saj je njena vrednost znašala letno okrog 200 do 300 milijonov dinarjev. Vendar so spekulativni izvozniki, ki so gledali samo za lasten dobiček, izvažali le blago slabše kakovosti. Tudi za predelavo ni nihče skrbel in tako je šla dragocena surovina v svet po smešno nizkih cenah. Še bolj nizke cene so dobivali domači predelovalci, ki so jih izvozniki na debelo sleparili.

Po osvoboditvi se je v Jugoslaviji konoplje zelo razširilo in izboljšala se je tudi kakovost. Danes Jugoslavija ni le eden izmed največjih pridelovalcev te surovine, temveč tudi eden izmed največjih izvoznikov, saj jo proizvođači te industrijske rastline prekašata le Italija in Sovjetska zveza. V zadnjih letih je Jugoslavija zelo napredovala tudi kot predelovalec konoplje. Zgradila je celo vrsto konopljarne predvsem v Vojvodini. Vse konopljarne so opremljene z najmodernjšimi stroji, tako da je zagotovljena najboljša kvaliteta. Vse strojne opreme so izdelane doma. Največ v Novem Sadu, kjer izdelujejo najboljše stroje za predelavo konoplje. Konoplje danes v Jugoslaviji tudi kemično predelujejo v tekstilno vlakno, podobno bombažu, v tako imenovani kotonin, iz katerega izdelujejo različno blago. Iz konopljinih odpadkov pa delajo vato za prešite odeje.

Nove hidrocentrale bodo začele obratovati

Dela pri vrsti central v Jugoslaviji se bližajo koncu. Zadnje besede pri teh delih imajo hidromonterji, to so ljudje, ki usposabljajo veličastne gradnje na rekah, da dajo električno luč in moč. Pred vojno so hidromontažna dela v koliko so prišla v poštev v Jugoslaviji, izvrševali sami tuji strokovnjaki, zdaj pa je Jugoslavija dobila domače podjetje "Hidromontaža", ki je bilo ustanovljeno v Mariboru leta 1948. V tem podjetju so zaposleni sami domačini, predvsem starejši delavci, mojstri, večkratni mojstri in specialisti. Ti pa vzgajajo tudi že nov mlajši kader. Zivljenje in delo hidromonterjev je svojevrstno. Stalno se, kakor cigani, selijo iz kraja v kraj, kamor pač jih kliče delo. Več so zdoma kakor pa pri svojih družinah.

"Hidromontaža" je prevzelo vsa hidromontažna dela v državi. Zdej delajo njegovi delavci hkrati na 12 krajih. Na Mariborskem otoku montirajo tretjo zapornico, ker je drugi agregat začel obratovati že pred novim letom. V Vuzevici pripravljajo montažo 160 tonskega žerjava, ki sta ga izdelala Litostroji in mariborska tovarna metalnih konstrukcij.

Tudi na hidrocentralah v drugih republikah Jugoslavije dela hitro napredujejo. Ob koncu leta 'bo začela obratovati hidrocentrala v Oslju, nekaj mesecev kasneje pa v Vinodolu. Dalje delajo monterji v Jajcu, na Zvoniku, v Zavruljah, na Slapu Zete in drugod. V kratkem pa bodo postavili montažno gradbišče

tudi na največji hidrocentrali Jablanici. Hidrocentrala v Manojlovcu ima že 40 let stare turbine. Renovirati bi jo moralo po pogodbi budimpeštansko podjetje Ganz. Toda cevovod, ki je bil poslan iz Madžarske, je bil tako zanič, da bi ga vodni pritisk v kratkem razgnal in bi voda razbila hidroncentralo. Zato so ga v Mariboru razdrli in iznova zvarili, prav tako pa bodo sami izvršili vsa druga dela.

Pred vojno je bila na Dravi le falka elektrarna, ki je imela 34.000 kw. Ze do konca prihodnjega leta pa bodo dravske elektrarne dajale nad 120.000 kilovatov, čez nekaj let pa že 350.000 do 400.000 kilovatov.

Otroški kinematograf v Zagrebu

V Zagrebu so odprli prvi kino za otroke. V njem bodo prikazovali samo otroške zabavne in poučne filme. Ze za prve predstave je bilo med otroci veliko zanimanje. Tudi odrasli so s kinom za otroke zelo zadovoljni, saj filmi, ki jih predvajajo drugi kinematografi v mnogih primerih za otroke niso primerni niti zanimivi.

Stassen gre v Illinois

WASHINGTON, 7. januarja— Republikanski kandidat Harold Stassen je javil, da se bo vpisal kot kandidat za predsednika Amerike v primarnih volitvah v državi Ollinois. Primarne volitve se vršijo dne 8. aprila 1952. Stassen je naglasil, da bo zunanja politika pri volitvah predsednika Amerike merodajna. Kot zunanje politični strokovnjak, za katerega se smatra Stassen, naj bi pritegnil volivstvo Illinoisa na svojo kandidatno listo.

Stassen, kakor znano, se bo tudi potegoval za republikanske delegate v državi Ohio.

Svetovne izpremembe raznih vrst

V preteklem decembru je National Geographic Society v Washingtonu izdala najnovejši zemljevid sveta. V širino 39 palcev ta zemljevid jemlje ves svet. Zedinjene države ameriške so v sredini in merijo na tem zemljevidu le okrog 6 palcev v širini. Vsak zemljevid mora imeti neko osrednjo točko, od katere se potem širi na vse strani. Gori omenjeni zemljevid ima po sredini severa do juga ameriški kontinent in prav v sredini Zedinjene države. Ko so stari Grki in Aleksandriji in Rimljani delali "svetovne" zemljevide, so jemale za središče Sredozemlje. Zgodnji kristjanski izdelovalci "svetovnih" zemljevidov so postavljali Jeruzalem v sredino. Seveda so tisti davni izdelovalci zemljevidov poznali le malo sveta in o Ameriki nihče niti sanjal ni.

Omenjena National Geographic Society je od leta 1905 naprej izdala devet zemljevidov sveta. Najnovejši je bil izdan v več kot 2.000.000 iztistih in v desetih barvah v decembra 1951. Ta zemljevid kaže najnovejšo državne meje, namreč tiste, ki dejansko obstojajo zdaj, brez ozira, če so končno veljavno priznane ali ne. Kaže meje in imena novih držav, kot so, na primer: Israel, Jordan, Indonesia in Pakistan. Kaže tudi izpremembe na imena ozemelj, kot na primer: Formosa, namesto starega imena Taiwan; Djakarta, namesto Batavia; Krung Thep namesto Bangkok; Syria in Lebanon namesto Levant States, itd.

Zemljevid ima označenih 5.488 krajevnih imen, vsa v soglasju z uradnimi imeni, ki so zdaj v veljavi. Tako najdemo, na primer, v Jugoslaviji nepopačena imena Beograd, Zagreb in Split; v Češkoslovaški Praha in Brno in Bratislava; v Avstriji Wien in Graz; v Poljski Szcezin in Warszawa; v Italiji Roma in Napoli, in tako dalje.

Vsem članom National Geographic Society je bil najnovejši

Francoska vlada odstopila

PARIZ, 7. januarja—Ministrski predsednik Rene Pleven je imel hude debate glede svojih gospodarskih predlogov, ki jih je hotel uveljaviti v državnem proračunu za leto 1952. Tekom debate je bilo najavljenih osem predlogov zaupnice, oziroma nezaupnice vladi.

Ministrski predsednik Pleven je padel, ker je dobil 341 glasov za nezaupnico in 243 za zaupnico.

Pleven, ki je sestavil vlado iz strank sredine, odhaja iz položaja ministrskega predsednika ob času težke francoske notranje in zunanje krize.

OBLAST ZVEZNE VLADE PROTI ZLOČINSTVU

WASHINGTON, 5. januarja—Justični tajnik Howard McGrath, o katerem se je zadnji čas šepetal, da utegne biti prisiljen k odstopu radi nerednosti v uradu za tirjatev dohodninskih davkov, je naznanil, da bodo sklicane velike porote v 93 zveznih okrožjih širom dežele, katerih naloga bo, da preiščejo delovanje "raketirjev, gangsterjev in kriminalnih sindikatov."

Ta poteza se tolmachi kot politizacija administracije, da bi zadušila ali potolažila protestne glasove v zvezi z nerednostmi pri tirjatvah davkov.

16 LJUDI ZGORELO V OGNJU

WEST FIELD, Mass., 7. januarja—V nekem tukajšnjem stanovanjskem bloku je nastal požar. Stanovanjska hiša je imela štiri nadstropja. Reševalni akviziji se je posrečilo spraviti na varno 13 oseb in ranjene spraviti v bolnico; 16 oseb je ostalo v objemih plamenov in se morajo po mnenju gasilcev smatrati kot take, ki so postali žrtev ognja.

Vatikan in Slovenci

(Nadaljevanje)

V.

Papež Benedikt XV. je po zgledu svojega prednika Pija X. vneto mōil za Avstrijo, skrbeti pa je moral tudi za Italijo, ki je maja 1915 stopila v vojno. Ta skrbi je bila težka stvar celo za nezmotljivega papeža, kajti obe njegovi varovanki—Avstrija in Italija—tudi po čudežu ne bi mogli zmagati, ker sta bili nasprotnici. Povrh tega pa je imela Italija zelo slabe vojne uspehe, Avstrijo pa so rušili njeni lastni narodi kot svojo staro ječo.

V Londonu je bil 1. maja 1915 ustanovljen Jugoslovanski odbor, ki je zahteval ustanovitev enotne jugoslovanske države in razvalinav avstrijske monarhije; z avstrijskih front v Srbiji in Rusiji pa so že od začetka vojne dezertirali revolucionarni jugoslovanski vojaki in mlajši oficirji ter se bojevali zoper Avstrijo. Revolucionarno protiaustrijsko gibanje so skušali slovenski klerikalci po navodilih Vatikana zaježiti že pred vojno z napovedovanjem trializma—razdelitev avstrijske monarhije na tri enakopravne dele: nemškega, madžarskega in jugoslovanskega—a ko se je med vojno izkazalo, da take obljube ne vložijo in da je tako upanje prazno, je bilo treba ukreniti nekaj drugega, da se stara Avstrija obdrži.

Papež je začel misliti na mirno posredovanje, a še preden je vse do kraja premislil, je pod pritiskom notranjih in zunanjih dogodkov jugoslovanski poslanski klub avstrijskega državnega zbora 30. maja 1917 zahteval, naj se vsa ozemlja monarhije, v katerih živijo Slovenci, Hrvati in Srbi, združijo pod žezlom habsburške dinastije v samostojno državno telo.

To tako imenovano majniško deklaracijo so podpisovali Slovenci z velikim navdušenjem. Klerikalci so jo podpisovali predvsem zato, ker so jo podpisali njihovi poslanci in tudi škof, naprednejši pa se niso dali motiti od "habsburškega okvira," ker so verjeli, da je bil samo kot "figov list" položen na deklaracijo, da bi se preprečilo nasilje avstrijskih državnih organov. Ko pa je 20. julija 1917 po prizadevanju Jugoslovanskega odbora prišlo do krfske deklaracije, ki je zahtevala ločitev Jugoslovancev od Avstrije in njihov združitve s Srbi, so pa klerikalci na Dunaju in tudi pri Vatikanu zadrževali, da je bila majniška deklaracija edina možnost za rešitev in ohranitev avstrijske monarhije in da je bil njen habsburški okvir pristen in iskren.

Prisegli so, da je bila deklaracija protest in obramba zoper antano in jugoslovanske emigrante, ki hočejo Jugoslovance odtrgati od habsburške dinastije.

Papež je 1. avgusta 1917 poslal svoj nasvet in predlog za mir vladam vojskujočih se držav. Njegovo spomenico je sestavil poglavar ali general jezuitskega reda Ledehowsky. Papež je hotel s svojo spomenico

"And now, fellow stockholders . . ."

(Dalje sledi)

predvsem rešiti Avstrijo ter pridobiti Italiji čim večjo nagrado za vojno udeležbo, katero naj bi plačali pač v prvi vrsti Slovenci s svojo zemljo in s svojo svobodo. Antanta je papeževo spomenico odklonila, ker predsednik Zedinjenih držav Wilson v njej ni videl nobenega jamstva za mir.

Tako so papežu ostale velike skrbi za Avstrijo in za Italijo, klerikalno slovensko ljudsko stranko pa je skrbelo, kako bi likvidirala svoj prevneti avstrijski "patriotizem," ko se je Avstrija od dneva do dneva bolj rušila. Odgovornost za vso hlapčevsko politiko do avstrijske monarhije so naposled naprtli dr. Ivanu Sušteršiču, ker se je zdelo menda Vatikanu najbolj primerno, da prevzame posvetnik tudi grehe vseh duhovniških voditeljev vatičanske politike v Sloveniji.

Dr. Sušteršič se očitane prevelikega avstrijskega "patriotizma" seveda ni mogel ovesti, povedal pa je tudi marsikaj o "patriotizmu" drugih. Tako je v svoji brošuri "Moj odgovor" opisal, kako ga je še pred majniško deklaracijo naprosil avstrijski ministrski predsednik grof Clam-Martiniz, naj mu napiše predsedniku Zedinjenih držav Wilsonu namenjeno pismo, v katerem naj bi v imenu svoje stranke poudarjal zvestobo do Avstrije ter zanikal, da hočejo Slovenci proč od Avstrije. Sušteršič pripoveduje:

"Odgovoril sem mu, da moram pred govoriti z dr. Korošcem, načelnikom državnoborskega kluba. Kar seže Clam-Martiniz v predalček svoje pisalne mize in mi pomoli pod nos tako pismo dr. Korošca, ki se je kar cedilo avstrijskega patriotizma, in kjer je obljuboval zase in za narod, da žrtvuje vse za Avstrijo in njenega cesarja. Osupnjen sem rekel: 'Saj imate vendar Koroščevo pismo, kaj pa hočete še več!'—Toda ministrski predsednik je vztrajal, da bi ravno moje pismo bilo važno."

Sušteršič nadaljuje: "Tako je bilo takrat. Avstrijski patriotizem tedanjih voditeljev stranke je bil tako hud, da sem ga moral še jaz popravljati, ker se je že kar izrodil in hlapčevsko prilizjenost. Na tem nič ne spreminja, da so prilizjeni hlapci zapustili svojega gospodarja, ko se mu je začelo glasbo, prav slabo goditi in ko se ga zlasti niso več bali."

Slovenska ljudska stranka je prišla kot trojanski konj Vatikana v jugoslovansko državo. Njena legitimacija je bila majniška deklaracija, ki je imela habsburški okvir spet samo kot "figov list," kar je bilo prav tudi staremu, zvitemu Nikoli Pašiću, ki je hotel imeti pod svojim vplivom vso zedinjeno buržoazijo. Ko je Avstrija propadla, je oblast ležala na cesti in pobrala jo je buržoazija, ker vsi jugoslovanski narodi niso imeli dovolj ideološko jasnih in organizacijsko močnih revolucionarnih strank, čeprav med njimi ni manjkalo požrtvovalnih revolucionarjev.

V imenu teh revolucionarjev je že kmalu po ustanovitvi Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pisatelj Avgust Cesarec (ustreljen pred desetimi leti od ustašev v Zagrebu) pisal takole: "Jugoslavija, sanje najboljših umov, zadnja misel in uteha mučenca pod vislicami, sad krvi, prelite iz teles tisočerih, kje je? Kje je cvetje za venec pokolevnja, ki se je zanjo borilo in jo doživelo? Vidi se samo trnje, vidi se golgotski venec, spleten od nasilja, ropa, trpljenja in krievic."

Don't gamble with fire—the odds are against you!

VESTI IZ BOSNE

Bosno sem poznal le iz pripovedovanj znancev, prijateljev in sorodnikov. Najbolj pa so mi ostale v spominu očetove, s humorjem pobarvane zgodbe o bulah, o preprosti naivnosti bosanskih kmetov in o krvoločnosti emirov in spahij. Oče je bil v Sarajevu pri vojaki in je v veseli družbi rad pripovedoval, kako je s tovariši iz gole objetnosti pred begovo džamijo islamskim vernikom zamešal opanke, da so se po končanem verskem obredu sporekli in v jezi razšli. To je bila dolga in vesela zgodba, iz katere je moja razveta domišljija izluščila podobe bradatih muslimanov, podobe, ki so bile površno oblikovane že davno prej iz Jurčičevih povesti o Turkkih.

Moram reči, da se že ob začetku potovanja v resnici nisem imel kaj pritoževati nad prometnimi sredstvi. Letalo se je vzlic megli brezhibno dvignilo, napravilo širok zavoj in poiskalo smer proti Zagrebu. Nekje nad Kostanjevico se je megla razkadila. Leteli smo nizko nad Gorjanci, morda kakih sto metrov nad njimi, da je mamica z otrokom, ki si je na tem poletu zdravil hud oslovski kašelj, prestrašeno kliknila: "Jo, saj je bomo zaleteli!"

Gorjance smo pustili mimo in še ni poteklo pol ure, ko smo se že spuščali na zagrebsko letališče. Popolne smo pot nadaljevali proti Sarajevu. Pooblašilo se je in vljudni uslužbenec letalske družbe nam je svetoval, naj se s pasovi privežemo na sedeže. Pod nami je ležala kakor morje brezbrežna gmeta sivozelenih in črnih oblakov, nad njimi pa je bilo slepeče bogastvo sončnih žarkov. Priznati moram, da se me je navzlic temu divje lepemu prizoru letoval strah, ko nisem več videl zemlje pod seboj. Letalo pa je brзло kakor hudaournica in požiralo daljavo. Nekje nad Kalkanem se nam je spet približala zemlja. Neurni vetrovi so letalo nalaho premetavali, vse dokler nismo varno pristali na sarajevskem letališču.

Razrita cesta do letališča do Sarajeva je bila nekako v skladu s mojimi predstavami o primitivni Bosni. Avtobus se je majal in škripal, da je bilo joj. Nad mestom so se črtale silhuete visokih, kakor puščica ozkih minaretov. Sklenil sem, da ne smem zamuditi slikovitega prizora z mušcinom, ki vabi "pravoverne" na molitev. Djidjikovac, Novo Sarajevu, dolgi stanovanjski bloki, so bežali mimo nas. Prvi vtis, ki ga je napravila name bosanska metropola, ni izpolnil pričakovanj. Nič eksotike, nič barvitosti, ki bi jo človek pričakoval od glavnega mesta "Jugoslovanskega orienta." Široke ulice, trgi, moderne trgovine, tramvaji, kavarni, običajna slika evropskih mest. Zamišljeni, z dolgočaseni efdnija s efsom, ki v presledkih sreba kavo in bulji skozi okno kavarne "Evropa," bržkone premišljuje o minuli slavi islamske Bosne. Že sem napravil križ čez staro, barvito Bosno. Toda že naslednji dan me je spet navdalo upanje. Hodil sem po Sarajevu in odkrival znamenitosti, ki so kot osamljeni, kakor skrbne roke ohranjeni spomeniki pričali o Bosni, kakršna je bila nekoč. Odkril sem zdaj že porušeno baščaršijo, ko so ji namenili to usodo zaradi velike nesnage, ki se je skrivala v temelju lesenih tržnih hiš. Ta del Sarajeva se je ta čas že spojil z modernim središčem in ga bo z njim vezala tramvajska proga. Kakor punčico v očesu pa varujejo bosenski urbanisti bistriško naselje, stari najbolj pestri del mest, ki nalik orlovskemu gnezdu kraljuje nad reko Miljacko in se od odhod odpira lep razgled po vsem Sarajevu.

Najprej pade v oči veličastno

delo avstroogrške epohe, v čistem averskem slogu zidana vojašnica. Posebej zanjo in to lično vojaško utrdbo nad mestom so v Orient poslali arhitekta, da jo je zgradil po vzoru tomošnje stavbene umetnosti. Begova džamija bo ostala še stoletja neminljiv spomenik zreli islamski dobi in bo vzbujala začudenje ali spoštovanje, kajti njeni petdeset in več metrov visoki boksi, ki se v elegantnih lokih pno v vrtoglavni višini, so iz rezanega kamna in jih je človek malone dvigal z golimi rokami. Bistrik bodo obdali s svežim zelenjem in bo v bližnji bodočnosti obiskovalcem odprt kot prirodni park.

Stara Bosna se Sarajevu odmika pred civilizacijo. Poznani bosanski obrtniki, med katerimi so najbolj sloveli sakadžije, se umikajo v predmestja ali pa zapirajo svoje delavnice, ker jih privablja hitro rastoča industrija. Mestno središče je dokaj čisto, pa veliko bolj živahno kot pri nas, kajti napolnjuje ga s svojim ognjem živahni južnjaški temperament. Nad mesto se je prilitohopil omami večer. Od begove džamije sem, je v malo hotelsko sobo lila tožeča, enolična molitev muzejna, ki je vabil v cerkev. Še živi stara Bosna!

Se živi stara Bosna? Občutja se nenavadno hitro menjavajo in komaj kakih 69 km stran od Sarajeva sem se zavedel: Kmalu ne bo več stare Bosne!

Zenica. Bosanske Jesenice bodo v bližnji bodočnosti pomenile jugoslovanskim narodom to, kar pomeni Nemcem Porurje. Cela baterija visokih peči, kopverjev in orjaških dimnikov je zraslo v Zenici v teh pičlih letih po osvoboditvi. Pred Jesenicami pa ima Zenica to prednost, da so vsi viri surovin takorekoč pri roki: premog v Kakanju in Zenici, surovo železo v Varešu. Vsa krajina v Zenici in okrog nje je eno samo veliko gradbišče. Reko Bosno, ki je do nedavnega tekla tik ob železnici, so speljali daleč stran po novi strugi tako, da zdaj ni več vnapot postavili prav nad nekdanjo strugo reke. Na tako pridobljenem svetu gradijo še vrsto novih objektov, med njimi veliko kovačnico.

PREVENT FIRES and you STRENGTHEN DEFENSE

Needless fires are destroying America's resources at an appalling clip. Fires break out every 20 seconds, every day! Defense workers' homes are burned out, vital factories destroyed, irreplaceable materials consumed. Careless habits make our cities highly vulnerable if an enemy drops bombs. So get into these good habits today:

- Throw out rubbish and rags
- Don't smoke where it's forbidden (Never smoke in bed)
- Don't misuse electrical appliances
- Use safety-type ash trays

don't gamble with fire—the odds are against you!

leznici, so speljali daleč stran po novi strugi tako, da zdaj ni več vnapot postavili prav nad nekdanjo strugo reke. Na tako pridobljenem svetu gradijo še vrsto novih objektov, med njimi veliko kovačnico.

Spremenilo pa se ni samo lice mesta, ampak preoblikovali so se tudi ljudje. Kakšna velika razlika je med snažnimi, skrbno oblečenimi rudarji in kovinarji in med kmeti, ki jih srečaš na trgu. Tu se v resnici srečata stara in nova Bosna. Med otopele in zanikrne okoličane, ki na nizkih bosanskih konjičkih pripeljejo naprodaj mast, slanino, sir in druge dobrôte, se mešajo snažni in celo v kretnjah svobodni zeniški delavci. Eni v živopisnih anterijah in fesih, drugi pa so že zavrgli znake stare Bosne in njihovi potomci kmalu ne bodo več vedeli, da so bili njihovi očete nekdanj kos tega sveta. To je raznoliški bosanski življ, čudovita mešanica običajev, ver, pisanih oblačil in nekdanjih nasprotij. Da, bila so nekdanj—in še ni dolgo tega—v tej deželi huda verska in odtod izvirajoča kulturna nasprotja, ki jih je umel poglavnik Pavelič v veliko veselje Nemcev, razprihovati in se z njimi okoristiti, da bi komu očitaj njegovo versko pripadnost.

(Po "Delavski enotnosti")

HIŠA NAPRODAJ
Za 2 družini, 5 in 5 sob. Se bo sama izplačala. Zaprt porč, klet pod vso hišo in veliko podstrešje; fornez na plin, nanovo dekorirano in barvano znotraj in zunaj. E. 109 St., severno od St. Clair Ave. Cena \$14.200. Pokličite lastnika. RE 1-0954

Hiša naprodaj
Za 2 družini po 5 in 5 sob na 15311 School Ave. V izvrstnem stanju. Cena zmerna. Polzive se pri EDWARD J. KEMPER EV 1-4200 REALTOR 2538 Noble Rd.

Lesena hiša
od E. 185 St., 6 sob lota 37 1/2 x 100. Cena \$14.700. Pokličite za sestanek. GIBSON REALTY KE 1-3530 — RE 1-1454

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravniki nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dotičem se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenegega dogovora.

Njegov naslov je **Dr. J. V. ZUPNIK**
6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
vokal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprto od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

ALI VESTE... da
vaši trgovci v naselbini podajo dva fina radijska programa vsako nedeljo potom "Uncle Nick-a" v vaše razvedrilo in zabavo

Slovenski program — 12. opoldne do 12.30 pop.
"St. Clair Avenue" program — 1.30 do 2. pop.
VSAKO NEDELJO potom WJMO . . . 1490 ke.

ZAVAROVANINO
proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi **Janko N. Rogelj**
6208 SCHADE AVENUE
Pokličite: ENdicott 1-0718

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32 1/2 do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7. št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Zenske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Enako je pri deklicah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrsti med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:
1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.
1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.
1 kilometer na vodni površini je 0.5369 'nautical' milje.

Razprodaja blaga s prihrankom denarja
Voljeno blago, po posebnih cenah, perfektno za obleke, suits, in kri-la, 58" široko, regularna \$2.15 vrednost, sedaj samo jarda \$1.50

Pravkar je dospela pošiljka novega blaga za suits, 60 inč. fino, težko gabardine in sharkskin blago, primerno za moške ali ženske suits, po prav posebni ceni jarda \$1.85

Sedaj na razpolago
80 square pisano Percalé, regularna vrednost 59c sedaj samo jarda 35c
36" bela in siva pisana outing flanela, regularna vrednost 57c jarda 39c
36 inč. pobeljena kotenina, prve vrste, regularna vrednost 49c, sedaj jarda 35c

Mi imamo popolno zalogo krojaških potrebnin za moške in ženske obleke

Govorimo nemško in slovensko

S. Lieberman Woolen Company
1446 WEST 3rd STREET
tel. CHerry 1-6067

Odprto od ponedeljka do sobote od 9. zj. do 5.30 pop. ob nedeljah od 9. do 12. zj.

DELO DOBIJO MOŠKI
TAPCO
potrebuje dobre moške **BULLARD OPERATORJE**
TURRET LATHE OPERATORJE
TOOL MAKERS
TOOL ROOM POMOČNIKI
CERTIFIED ARC VARILCI
VSAKORVSTNI BRUSAČI

Stalno delo — nadurno delo — visoka plača od ure — prilika do napredovanja.
Morajo biti pripravljani delati **KATERIKOLI SIFT.**
Prosimo, prinesite izkaz državljanstva.
Employment urad odprt ob **NEDELJAH**
13. jan. 20. jan. 27. jan.
poleg rednih uradnih ura bo delavnikih.

Pridružite se **TAPCO** delavcem
Thompson Products, Inc.
23555 EUCLID AVE.

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavniki: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Pri farovškem mostu se je Lovrek težko sopeč ustavil in se zagledal v nekoliko naraslo in kalno rečico, ki je z godrnjavim zadovoljstvom drla čez grmade gruša, in šele potem z očmi poiskal Gradišče. Bela hišica, zelena tratica pred njo, zapuščen vrt in goli sadovnjak—vse se mu je nasmihalo, vabilo ga in klicalo... Cvetiče breskve in marelice ob zidovih so nalikovale rožnatim plamenom, po sadovnjaku razsejane črešnje pa velikim velikim šopkom. Ogladni stolp, ves trd in mrk, se je vzpenjal proti nebu ter je, kakor se spodobi, po vojaško pozdravljaj svojega mladega gospodarja.

Cudovit pa je bil Beli dvor!

Ves pomladanski je blestel med temnim zelenjem smrek, a nad njegovim slemenom so krmarili trije ali štirje oblački, obzarjeni z zadnjimi odsevi večernega sonca. Tudi danes je ob pogledu manj pričelo Lovrekovo srce hitreje utripati, ali tistega, burnega vzhičenja, kakor v prejšnjih letih, ni bilo v njem: nekako odtujila sta se bila drug drugemu. Ali pa se je on preveč spreminil...?

Zdajci je pri farni cerkvi, ki je obenem z belim župniščem kraljevala na gričku onkraj Ložnice, tenko zaklenkalo. V slovesni ubranosti se je razvilalo bučanje orgel in petje cerkvenega zbora skozi odprta vrata nizdol do Lovreka. S trudno kretnjo je ta snel

svojo vojaško čepico z glave in se zagledal v razsvetljena okna, ki so bolj in bolj rumenela v valovanju nastopajočega mraka. Sprevod je otvorila velikonočna pesem, iz cerkve so se usuli ljudje, pretežno ženske in otroci, postavili se v vrste, in med glasnim petjem in zvončkanjem zavili okrog cerkve. Nad glavami je zaplaval baldahin in se z njimi počasi pomikal dalje.

Po končani procesiji so se zgrnili ljudje pred cerkvijo v gosto gručo, odkoder so se potem počasi razkrapljali. Vsa pota so bila posejana s svetilmi in temnimi postavami, hitečimi proti domu. Lovreku, ki se je bil v času svoje bolezn, ko je mesec in mesec nihal med življenjem in smrtjo, notranje odmaknil od ljudi, ni bilo nič do srečanja z znanci, pa je počakal, da so se razšli. Mudilo se mu ni in tukaj je bilo prijetno.

Šele naraščajoči, iz vode in vlažnih poljan puhteči hlad ga je pregnal dalje. Počasi stopaje, je vdihaval sveži zrak in z olajšanjem občutil, da ga njegova pljuča laže prenašajo in da se tudi manj upeha. Kajpak, tako hodil, kakor je nekoč, če ga je poslala rajna teta po to ali ono stvar v trg, še dolgo ne bo, morda nikoli več... Slehern, tudi najmanjši napor ga še vedno izmuči ter mu orosi čelo in obraz z znojnimi kapljicami.

Pri Kotnikovih se je ustavil. Vrata so bila zapahnjena. Njegovemu trkanju se ni nihče odzval, zato je potrpežljivo sedel na klopi pred hišo in čakal, da se pokaže kdo domačih. Spet se je vdal sanjarjenju, v katerem je misel podila misel, ne da bi se bila zavest ob eni ali drugi ustavila in zbrala, in ždel tako zamaknjen vase, da je preslišal korake bližajočih se ljudi. Po glasovih je spoznal svoje prijatelje.

"Nekdo je pred hišo..." je dejala zaskrbljeno mati Kotnica.

"E, kak vojak bo," je zagodrnjal njen mož in prikrevsal bližje k Lovreku, ki se je potajil, deloma iz radovednosti, deloma iz ginjenosti, ter ni vstal s klopi.

"Oh, oče, nikar ne hodite k njemu!" je vzkliknil zvonek dekliški glas, ob katerem je prevzela Lovreka mehka radost—saj je bil glas njegove sestrice.

"Hej, mož, kaj bi radi?" je zaklical stari Kotnik in z nezaupno opreznostjo stopil še bližje, stiskajoč v roki debelo palico. V tistih časih so namreč samotne domačije vznemirjali razni klateži in nepravdri, ki so se jih ljudje po pravici bali.

Lovrek se ni mogel več zadrževati. Skočivši k preplašeno se odmikajoči sestri, jo je vkljub njenemu odporu prišel na srce in jo presrečno poljubljal.

"Hej, vi, ali ste nori?" je za-

rentačil stari Kotnik in krepko odrinil nasilnega tujca od mladenke, onemogle od iznenajanja. "Ali me res še niste spoznali?" je zasmejal Lovrek.

Ob tem vprašanju se je Polonica malone opotekla in se ihteč zgrudila na njegove prsi. Tudi Kotnika sta pristopila in mu stiskala roko. Med vzklikanjem in izpraševanjem so ga potegnili v sobo, kjer so prižgali luč in sedli k hrastovi mizi.

Vkljub stiski za svečavo so tisti večer pri Kotnikovih še dolgo govorili, zakaj vprašan in pripovedovanja ni bilo konca, in nobenemu ni bilo do spanca. Lovrek je poročal o svojih frontnih doživljajih, pri čemer je previdno izpustil povest o svoji poslednji borbi v zakopih.

"Veliko si prestal," je kimal gospodar, z vidno naslodo basajoč svojo začrnelo pipico z dolgo pogrešanim vojaškim tobakom, ki mu ga je bil prinesel Lovrek s seboj, ter nato z odvažnim obrazom spuščaj v zrak goste oblačke sivkastega dima. "Zadnje mesece si bil v bolnišnici, praviš. Kaj pa vojaščine si se za zmeraj rešil?"

"Ne vem. Prav za prav so me odpustili za nedoločen čas. Zdravnik v Mariboru mi je pač dejal, da me ne pokličejo zlepa..."

"Oh, kako ti privoščim, Lovrek!" je vzdihnila mati Kotnica. "Doma hitro ozdraviš, lepo ti bova stregli s Polonico! Ko bi tudi naš Janez imel to srečo... Bog ve, kod se revež potika? Že tri tedne ni glasu od njega..."

In kakor domenjeni, sta ona in Polonica enodušno zaplakali, in tudi oče je začel čudno hkrati in se odkaljševati, dokler se ni naposled s prisiljeno jezo obrnil k ženskama.

"Nikar se ne kisajta, bo že spet pisal! Do zdaj je imel vendar še tudi dosti sreče! Poglejte Lovreka, kaj je vse prebil, pa je le danes tukaj med nami!"

Lovrek je tolažil ihtečo Kotnico, dopovedujoč ji, da včasih, posebno ob premikanju čet, vojna pošta pri najboljši volji ne zmoro dela in da na vzhodni fronti, kjer so Janeza še vedno slutili, sploh nimajo več prave vedrili ter so se Kotnikovi s Polonico vred utešeni spravili k počitku.

Pri teh dobrih ljudeh je potekla Lovreku Velika noč tiho in mirno, brez prazniške razigranosti. Po praznikih, ko se je vrnila tudi dekla Ančka, ki je bila preživela Veliko noč pri neki prijateljici, so se Lovrek, Polonica in Ančka preselili na Gradišče, ki so ga z združenimi močmi v nekaj dneh uredili tako, kakor je bil ostal v spominu mladega gospodarja.

Morali so se tolikanj požuriti, ker Lovrek kar ni mogel dočakati bivanja med dragimi stenami, ki so toliko let čuvali in obkrožale njegovo mladost, spremljale njegovo otroško rast, prisluškovale njegovim mladeniškim samogovorom. V njih je pričakoval tistega posebnega miru, ki ga je bil ves čas pogrešal, tiste notranje poglobitve, ki bi mu povrnila poleg telesnega zdravja tudi duševno svežost. Nameraval se je čim bolj odmakniti ljudem, čim bolj pa se približati naravi. Od nje si je obetal vsega: miru, zdravja, življenjskega veselja...

Ali čudno! Pričakovane okrepitve ni bilo, dasi v malone strnjeni vrsti so sledili zlati pomladanski dnevi, ki so obspali bledega, pod oglednim stolpom sedevajočega moža s svojimi žlahtnimi in okrepčujočimi prameni. Naslonjen na pleten naslonjač, je podzemal ali pa se zamišljeno razgledaval po ozeleneli in razcveteli dolini pod seboj. Često je zadrževano sapo opazoval sivkaste martinčke in zelene kuščarje, ki so se sončili na razžarjenem kamenju, a ob najmanjši njegovi kretnji plašno odsvignili v svoje luknje. Dasi je mnogo mislil, se vendar nobene misli ni mogel priprijeti: kakor skozi sito so curele in izginale v podzavest, in Lovreku se je ves čas dozdevalo, da se njegova duša noče ali pa ne more povrniti k svojemu nekdanjemu načinu življenja.

Spričo te notranje odrevenosti se mu je zdravje vračalo le počasi, a njegove telesne sile so se ob vsakem neznatnem naporu hitro izžrpale. Zdaj, ko se je bil

na sestrično prigovarjanje spet obril, se je pokazalo, kako nežen in skoro prozoren je njegov še vedno zali obraz, v katerega so telesni napori in duševne bolečine začrtali nezbrisne poteze.

Sam se svojega stanja ni čisto jasno zavedal ali mu vsaj ni bilo neugodno. Polonici pa, ki ga je skrivaj često z žalostjo motrila, se je zdela, da ne kaže nikakega zanimanja za obdajajoči ga svet. Ob lepih dneh ga je zategadelj z zvijačo izvabila na vrt, ob čigar pogledu so bolniku rez zablestele oči v starem ognju, a žal, samo za nekaj trenutkov. Kmalu ga je vnovič prevzela toposti nalikujoča brezbriznost. Ni se zmešnil za tisočere glasove mladoletja okrog sebe, marveč z bolno naslodo in kakor od daleč sledil vrvenju svojih misli, ne da bi se bil potrudil, določiti jim vsebino in smer. Nalik morju so pljuska- le ob zavest in jo spet zapuščale, povračale se in nemirno valovile, pretvarjajoč Lovrekovo budno stanje v meglene sanje, iz katerih so ga za kratke hipe iztrgali redki posetniki, najnujnejši dnevni opravki ali pa—bolj porredkoma—spomini.

(Dalje prihodnjič)

EDUCATION
MOLDS OUR
FUTURE

BETTER SCHOOLS BUILD
A STRONGER AMERICA

MOJ OBISK JUGOSLAVIJE

JOSIE ZAKRAJŠEK — PRESTAVILA M. I.

(Nadaljevanje)

Vlada ohranjuje to hišo kot zgodovinsko svetišče in jo oskrbuje neki daljni pesnikov sorodnik, ki živi nedaleč proč. France Prešeren je bil rojen leta 1800 in je umrl 8. februarja, leta 1849. Pred dvema letoma so Jugoslavo- vani obhajali 100-letnico njegove smrti.

Ko smo prišle iz Prešernove rojstne hiše in se pripravljale za odhod, smo zagledale v hlevu dve ženski, ki sta pridno delali. Približale smo se jima in ju opazovale. Sredi hleva sta imeli na podu velik kup fižola v stročju. S cepci v rokah sta v ritmičnem slogu malitili fižol, ne da bi se cepca kdaj dotaknila eden drugega in fižol se je kar valil iz stročja po tleh, nakar sta ga porinili na stran in spravili v vreče.

Povedali so nam, da mlatio pšenico in drugo žito na isti način in ko sem jim jaz razložila, da imamo pri nas v Zedinjenih državah mlatilne stroje na bencin, so mi hiteli zatrjevati, da ni daleč čas, ko jih bodo imeli tudi oni. Seveda naš razgovor je kmalu napeljal, da nas vprašali, kako žive Slovenci v Ameriki, če še niso pozabili materinega jezika in če pojmiyo, kaj skušajo Jugoslavoanci doseči. Zagotovila sem jim, da ameriški Jugoslavoanci z velikim zanimanjem zasledujejo in čitajo o jugoslovanskem razvoju.

Povabile so nas, naj gremo z njimi v hišo, da nam izkažejo njih gostoljubnost, toda nismo imele časa. Potovale smo naprej skozi Kranjsko goro na Metulje, kjer smo se ustavile v delavskem letovišču. Moški so ravnokar balinali in jih je bilo prijetno opazovati. Nadaljevale smo pot na Planico. Ravno tu med Planico in Kranjsko goro se nahaja športno središče Slovenije. Planica leži ob vznožju gore, kjer je inženir po imenu Stanko Bloudek, zgradil največjo skočarsko progo, kamor prihajajo skočkarji iz vsega sveta. Bila sem presenečena, ko sem zvedela, da se je pričel skočarski šport (skiing), prav za prav v Avstriji in Sloveniji.

Zgodovinar Valvazor namreč omenja vporabo skočč že v 17.

vanskega regenta Paula, sedaj pa prihajajo sem na počitnice delavci.

Mara je na vsak način vztrajala, da moram videti izvirek reke Save in smo šle torej navzgor po jako strmem bregu. Sploh je bila pot zelo naporna. Ker nisem hribovlazka, sem bila kmalu vsa zasopihana ter sem si morala oddahnuti, da sem prišla do sape. Čez kake pol ure smo končno dospeli na vrh in sem spoznala, da je bil krasen razgled, ki se nam je nudil v resnici vreden napora.

Visoko nad nami je drvela voda iz dveh razpok in padala kakih 1.000 čevljev navzdol, tvorila izvirek Save. Pomudile smo se na vrhu nekaj časa, nakar smo pričele pot navzdol. Med potjo smo slišale iz daljave, kako so drvarji sekali dreve in sem in tja svarilen klic, da ima pasti drevo. Tako smo srečno dospeli do vznožja gorovja in se podale nazaj na Bled, da dobimo našo prtjajo in se vrnile v Ljubljano. (Dalje prihodnjič)

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši orovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

PRODA SE
popolnoma nova Philco ledenica, katero smo dobili za darilo. 9 kub. čevljev. Velik predal za zmrazjeno meso.
Vprašajte se na
20341 ARBOR AVE.
IV 1-6459

Hiša za dve družini
med St. Clair Ave. in Superior Ave. se prodaja. 6 in 5 sob, vse v dobrem stanju. Cena \$11.900.
Vprašajte se na
6716 EDNA AVE.
EX 1-6271

HOT WATER

Kolikor vroče vode hočete, kadar jo hočete, na budžetu od \$97.59 in naprej poleg instalacije

BUDGET

GAS FIRED WATER HEATER by AMERICAN-Standard

Avtomatični PLINSKI vodni grelec, varčen na gorivu, nudi vedno dovolj vroče in zanesljivo zalogo vroče vode.

LAHKI POGOJI

Kupite ga sedaj in posluhite se našega načrta za lahko odplačevanje.

W. F. HANN & SONS

15505 Euclid Ave.

MU 1-4200

Ust. 1907

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

HELP WANTED MALE

Muntz T-V

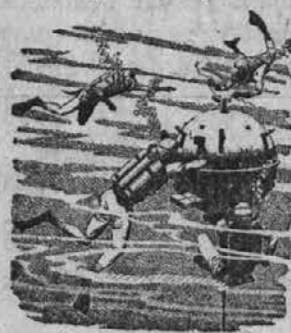
NEEDS SALESMEN

This National Organization offers excellent earnings. — Good working conditions. — Pleasant Associates. Prefer man familiar with people and community.

Muntz T-V

1705 WASHINGTON ST. Waukegan, Ill.

WEARY AND WET, THE FROGMEN RETURN. Their dangerous mission is completed. Members of a Navy Underwater Demolition Squad, they have been working to clear 1,500 to 2,500 mines from a Korean landing area, performing a duty in which every second is a matter of life or death. But that is the Frogmen's job for defense!

Defense is your job, too, and next to theirs how simple your job is! For yours is to keep this country's civilian front safe and stable, and solidly behind our military power.

And one of the best ways to do that is by buying United States Defense Bonds. By creating a stable financial backlog of your own, through bonds and other forms of

saving, you are also making America's economy strong. And remember, peace is only for the strong!

So buy Defense Bonds. Buy them today and buy them regularly... through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank.

The U. S. Defense Bonds you buy give you personal financial independence

Remember that when you're buying Defense Bonds you're building a personal reserve of cash savings. Money that will some day buy you a house or educate your children, or support you when you retire. Remember, too, that if you don't save regularly, you generally don't save at all. So go to your company's pay office—now—and sign up to buy Defense Bonds through the Payroll Savings Plan. Bankers recommend them as one of the safest forms of investment.

Don't forget that bonds are now a better buy than ever. Because now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! This means that the bond you bought for \$18.75 can return you not just \$25—but as much as \$33.33! A \$37.50 bond pays \$66.66. And so on. For your security, and your country's too, buy United States Defense Bonds now!

Peace is for the strong... Buy U.S. Defense Bonds now!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti